

28 Νοεμβρίου, 1995

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στές]

ΙΩΣΗΦ ΚΟΚΚΙΝΟΣ,

Εφεσείων-Εναγόμενος,

v.

ΑΝΔΡΕΑ ΠΙΣΣΑΡΙΔΗ,

Εφεσίβλητου-Ενάγοντα.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8616).

Συμβάσεις — Ερμηνεία συμβάσεως — Ασάφεια — Πλάνη περί τα πράγματα — Αμοιβαίο λάθος — Διόρθωση συμβάσεως.

5 *Συνεταιρισμός — Συμφωνία διάλυσης συνεταιρισμού — Όρος για καταβολή ενός ποσού από τον ένα στον άλλο συνέταιρο προς πλήρη διευθέτηση των μεταξύ τους διαφορών — Όρος περί πληρωμής τυχόν προηγούμενου χρέους από τον συνέταιρο που το δημιούργησε.*

10 *Οι διάδικοι, συμφώνησαν να διαλύσουν τον μεταξύ τους συνεταιρισμό "Πισσαρίδης, Κόκκινος και Σία" και με γραπτή συμφωνία τους αποφάσισαν ότι προς διευθέτηση των διαφορών τους ο εφεσείων-εναγόμενος θα πλήρωνε στον εφεσίβλητο-ενάγοντα £1.825.-*

15 *Ήταν όρος της συμφωνίας, ότι το ποσό αυτό θα καταβάλλετο προς πλήρη εξόφληση κάθε απαιτήσεως του ενός συνεταίρου προς τον άλλο από οποιοδήποτε λόγο και ότι καμιά άλλη απαίτηση είχε ή θα είχε στο μέλλον ο ένας εναντίον του άλλου. Εάν παρουσιάζετο μετά τη συμφωνία οποιοδήποτε χρέος που δημιουργήθηκε πριν από αυτήν, θα το πλήρωνε ο συνέταιρος που το δημιούργησε.*

20 *Ο εφεσίβλητος-ενάγων, καταχώρησε αγωγή εναντίον του εφεσείοντα-εναγόμενου και πέτυχε απόφαση υπέρ του για ποσό £1.825.- οφειλόμενο δυνάμει συμφωνίας και/ή εκδοθέντος λογαριασμού.*

25 *Ο εφεσείων-εναγόμενος, εφεσίβαλε την απόφαση. Ισχυρίστηκε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο λανθασμένα απέρριψε τους ισχυρισμούς του, ότι ο εφεσίβλητος-ενάγων στήριξε την αξίωσή του σε*

ανύπαρκτη λόγω αβεβαιότητας και/ή σύγχυσης, συμφωνία. Πρό-
τεινε επίσης, ότι υπήρξε κοινό λάθος περί τα πράγματα και ότι το
πρωτόδικο Δικαστήριο, λανθασμένα αποδέχτηκε τη μαρτυρία του
εφεσίβλητου-εναγόντος, ότι δεν υπήρξε.

3Π 2

Αποφασίστηκε, ότι:

5

3ΩΤΥ

(1) Η συμφωνία ήταν σαφέστατη και δεν παρουσίαζε οποιαδήποτε
ασάφεια, οι συνέταιροι δέκτησαν ότι δεν υπήρχε άλλο χρέος και
επιπλέον προχώρησαν στην πρόβλεψη τρόπου πληρωμής του σε
περίπτωση που αποκαλυπτόταν ότι υπήρχε.

10

3ΤΟΠ

(2) Δεν υπήρξε κοινό λάθος περί τα πράγματα και το σχετικό εύρη-
μα του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ότι η συμφωνία εξέφραζε την
πραγματική πρόθεση των μερών, ήταν ορθό.

15

3ΤΥΣ

(3) Ο εφεσείων-εναγόμενος, είχε αναλάβει την υποχρέωση και όφει-
λε στον εφεσίβλητο-εναγόντα το ποσό των £1.825.-

3ΜΘ

3Π 2

3Π

3Π 2

Έφεση

3Π 2

Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχια-
κού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Αρέστης, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 29
Νοεμβρίου, 1991 (Αρ. Αγωγής 9880/89) με την οποία επιδικά-
στηκε στον εφεσίβλητο το ποσό των £1.825 το οποίο οφειλόταν
σ' αυτόν ως αποτέλεσμα συμφωνίας και/ή εκδοθέντος λογαρια-
σμού.

25

30

Π. Πετράκης, για τον Εφεσείοντα.

3Π 2

Π. Δυσάνδρου, για τον Εφεσίβλητο.

3Π 2

35

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο
Δικαστής, Α. Κούρρης.

3Π 2

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Η έφεση στρέφεται εναντίον της απόφασης
του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με την οποία επιδικά-
στηκε στον εφεσίβλητο το ποσό των £1.825 το οποίο οφειλόταν
ως αποτέλεσμα συμφωνίας και/ή εκδοθέντος λογαριασμού.

40

Σύμφωνα με την Έκθεση Απαίτησης, οι διάδικοι ήταν συνεταιριχοί του συνεταιρισμού Πισσαρίδης, Κόκκινος & Σιά, ο οποίος ενεγράφη στις 7/2/89. Με γραπτή συμφωνία των μερών ημερομηνίας 26/6/89, αποφασίστηκε η διάλυση του συνεταιρισμού από την ίδια ημέρα και αφού έγινε διακανονισμός της περιουσίας και των χρεών του συνεταιρισμού, συμφωνήθηκε όπως προς διευθέτηση των μεταξύ τους διαφορών, ο εφεσείοντας πληρώσει στον εφεσίβλητο το ποσό των £1.825.

5 Ο εφεσείοντας με την Έκθεση Υπεράσπισης του έγινε την αξίωση του εφεσίβλητου, παραδεχόμενος όμως ότι αντί του συμφωνηθέντος ποσού των £1.825 αυτός οφείλει το ποσό των £275,29. Ήταν η θέση του εφεσείοντα ότι της γραπτής συμφωνίας ημερομηνίας 26/6/89 είχε προηγηθεί προφορική μεταξύ 15 τους συμφωνία, στις 23/6/89, με βάση την οποία θα διανεμόνταν εξίσου τα περιουσιακά στοιχεία και όλα τα χρέη του συνεταιρισμού. Η γραπτή συμφωνία τελικά δεν περιείχε τα όσα προφορικά οι διάδικοι συμφώνησαν, διότι σε αυτή δεν λήφθηκαν υπόψη όλα τα περιουσιακά στοιχεία και χρέη του συνεταιρισμού και 20 η υπογραφή της ήταν το αποτέλεσμα κοινού λάθους περί τα πράγματα. Ο εφεσείοντας διαζευκτικά ισχυριζόταν ότι αν δεν υπήρχε κοινό λάθος περί τα πράγματα, η συμφωνία ήταν το αποτέλεσμα μονομερούς λάθους περί τα πράγματα από πλευράς δικής του και/ή η συμφωνία εξασφαλίστηκε λόγω πλάνης ή δόλου από πλευράς του εφεσίβλητου προς τον εφεσείοντα.

25 Ο εφεσείοντας κατά τη διάρκεια της δίκης εγκατέλειψε τον πιο πάνω ισχυρισμό του ότι δηλαδή η συμφωνία εξασφαλίστηκε λόγω πλάνης ή δόλου από πλευράς του εφεσίβλητου προς τον εφεσείοντα.

30

Περαιτέρω ο εφεσείοντας ισχυρίζεται ότι υποχρεώθηκε να καταβάλει το ποσό των £1.821,71 για να εξοφλήσει χρέη του συνεταιρισμού που δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την υπογραφή 35 της συμφωνίας και ισχυριζόταν ότι το ποσό το οποίο οφειλόταν στον εφεσίβλητο είναι το ποσό των £275,29.

Επίσης ο εφεσείοντας ισχυρίστηκε ότι η συμφωνία πάνω στην οποία στηρίζει την αξίωσή του ο εφεσίβλητος είναι νομικά 40 ανύπαρκτη λόγω αβεβαιότητας και/ή λόγω σύγχυσης. Και ο εφεσείοντας ζητούσε ανταπαιτητικά από το Δικαστήριο διάταγμα με βάση το οποίο να διορθώνεται η γραπτή συμφωνία ημερομηνίας 26/6/89, ώστε να περιλαμβάνει την πραγματική συμφωνία μεταξύ τους και τις αληθείς προθέσεις των διαδίκων. Επίσης,

ζητούσε δήλωση του Δικαστηρίου ότι μετά την εξόφληση από τον εφεσίβλητο όλων των εκκρεμούντων χρεών του συνεταιρισμού όπως αναφέρονται πιο πάνω, ο εφεσίβλητος θα δικαιούται στην πληρωμή από τον εφεσείοντα του ποσού των £275,29.

5
 Σύμφωνα με τη μαρτυρία του εφεσίβλητου, στις 26/6/89 αποφασίστηκε μεταξύ του και του εφεσείοντα η διάλυσή του μεταξύ τους συνεταιρισμού. Η συζήτηση και η συμφωνία τους για τη διάλυση του συνεταιρισμού άρχισε στις 8 το πρωί και τελικά συμφώνησαν βασικά όπως ο καθένας πάρει τους πελάτες τους οποίους 10 είχε εισάξει στο συνεταιρισμό. Στη συνέχεια κατέγραψαν με λεπτομέρεια με βάση τα βιβλία τους και το λογαριασμό τον οποίο τηρούσε η Τράπεζα, το τί είχε πάρει ο καθένας, τα χρέη τους, τα περιουσιακά στοιχεία του συνεταιρισμού, το κέρδος του συνεταιρισμού και με βάση αυτούς τους λογαριασμούς φάνηκε ότι η μερίδα 15 του εφεσείοντα ήταν χρεωμένη στο συνεταιρισμό ενώ η δική του μερίδα έπρεπε να είναι πιστωμένη και φάνηκε τελικά ότι ο ίδιος έπρεπε να πάρει το ποσό των £1.824. Οι λεπτομερείς αυτοί λογαριασμοί οι οποίοι καταρτίστηκαν μεταξύ τους, κατατέθηκαν στο Δικαστήριο ως Τεκμήριο 1. Ήταν η θέση του εφεσίβλητου ότι το 20 Τεκμήριο 1 καταρτίστηκε με τη συνεργασία και των δύο, αλλά στην πραγματικότητα το μεγαλύτερο μέρος των λογαριασμών αυτών καταγράφηκε από τον εφεσείοντα. Είναι η θέση του εφεσίβλητου ότι αφού έλαβαν υπόψη τους λογαριασμούς όπως φαίνονται στο Τεκμήριο 1, κατέληξαν σε μεταξύ τους γραπτή συμφωνία με βάση 25 την οποία θα λύονταν όλες οι μεταξύ τους διαφορές. Η γραπτή αυτή συμφωνία κατατέθηκε στο Δικαστήριο ως Τεκμήριο 2.

Είναι ο ισχυρισμός του εφεσίβλητου ότι δεν υπήρχαν οποιαδήποτε 30 άλλα χρέη τα οποία δεν λήφθηκαν υπόψη.

Ο εφεσείοντας για να υποστηρίξει την εκδοχή του, ανέφερε ότι παρόλο που υπογράφηκε το Τεκμήριο 2 υπήρχαν υποχρεώσεις τις οποίες δημιούργησε ο συνεταιρισμός, οι οποίες όμως δεν λήφθηκαν υπόψη. Ο εφεσείοντας ανέφερε ότι το Τεκμήριο 2 35 υπογράφηκε για να επιταχύνουν την τελική διάλυση του συνεταιρισμού, αλλά δεν έλαβαν τα πάντα υπόψη και επομένως εκ των υστέρων δεν ήταν τελική η διευθέτηση.

40 Τα επίδικα θέματα ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως επίσης και ενώπιόν μας, είναι ότι η συμφωνία (Τεκμήριο 2) ήταν το αποτέλεσμα κοινού λάθους και υπάρχει ανάγκη διόρθωσής της (rectification) και ότι η συμφωνία είναι νομικά ανύπαρκτη λόγω αβεβαιότητας και/ή συγχίσεως.

Ο συνήγορος του εφεσείοντα επιχειρηματολόγησε και έδωσε έμφαση στους ισχυρισμούς ότι η συμφωνία είναι ανύπαρκτη λόγω αοριστίας των όρων της και σε περίπτωση που δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, είναι το αποτέλεσμα κοινού λάθους και θα πρέπει να διορθωθεί σύμφωνα με τους ισχυρισμούς και τη μαρτυρία του εφεσείοντα. Σύμφωνα με τα όσα λέχθηκαν από το συνήγορο του εφεσείοντα, η αβεβαιότητα στην υπό κρίση σύμβαση, εντοπίζεται κυρίως στην παράγραφο 4 του Τεκμηρίου 2, η οποία έχει ως εξής:

10 “Άλλο χρέος του συνεταιρισμού δεν υπάρχει αλλά εάν υπάρχει ή φανεί οιονδήποτε άλλο χρέος θα το πληρώσει ο συνétairos που το δημιούργησε. Εννοείται χρέος προ της 26/6/89.”

15 Ήταν η εισήγηση του συνήγορου του εφεσείοντα ότι δεν ήταν δυνατό με την παράγραφο αυτή να τίθεται η υποχρέωση πληρωμής χρέους του συνεταιρισμού πάνω στον ένα από τους συνεταιίρους. Έπρεπε να ήταν ποσοστό 50% για τον κάθε συνétairo και αυτό δεν εφαρμόστηκε.

20 Έχουμε τη γνώμη ότι η παράγραφος αυτή δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε αοριστία ή αβεβαιότητα, ώστε η συμφωνία να καθίσταται άκυρη. Το λεκτικό της παραγράφου αυτής είναι σαφέστατο. Οι δύο συνétairoi δέχθηκαν ότι δεν υπήρχε άλλο χρέος του συνεταιρισμού. Προχώρησαν όμως στην πρόβλεψη τρόπου πληρωμής τέτοιου χρέους στην περίπτωση που αποκαλυπτόταν ότι υπήρχε τέτοιο χρέος. Θα το πλήρωνε εκείνος από τους συνεταιίρους με ενέργειες του οποίου δημιουργήθηκε. Η πρόθεση των μερών ήταν σαφής. Η συμφωνία μεταξύ των διαδίκων (Τεκμήριο 2) αποσκοπούσε στο να δώσει άμεση και τελεσίδικη επίλυση όλων των μεταξύ των μερών διαφορών, ώστε να μην υπήρχε ενδεχόμενο τα μέρη να έχουν εκκρεμότητες μεταξύ τους μετά τις 26/6/89. Η παράγραφος 7 της συμφωνίας κάνει ακόμη σαφέστερη αυτή την πρόθεση των μερών. Η παράγραφος 7 έχει ως εξής:

35 “Μετά από όλα τα πιο πάνω ο κ. Ιωσήφ Κόκκινος οφείλει να πληρώσει εις τον κ. Ανδρέαν Πισσαρίδην το ποσόν των £1.825,- χιλίων οκτακοσίων είκοσι πέντε λιρών εις πλήρη εξόφλησιν και ικανοποίησιν πάσης απαιτήσεως του εξ οιονδήποτε λόγου και ουδεμίαν άλλη απαιτήσιν έχει ή θα έχει εις
40 το μέλλον ο ένας εναντίον του άλλου.”

Όσον αφορά τον ισχυρισμό για την ύπαρξη κοινού λάθους περί τα πράγματα και την ανάγκη για διόρθωση της συμφωνίας, ο πρωτόδικος Δικαστής αποδέχτηκε τη μαρτυρία του εφεσείοντα-

του και κατέληξε ότι δεν υπήρξε κοινό λάθος και ότι το Τεκμήριο 2 εκφράζει την πραγματική πρόθεση των μερών όσον αφορά τον τρόπο επίλυσης συγκεκριμένων προβλημάτων που εγείρονταν από την απόφασή τους να διαλύσουν τον μεταξύ τους συνεταιρισμό.

5

· Συμφωνούμε με την πιο πάνω θέση του πρωτόδικου Δικαστή. Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι πλείστα επιμέρους θέματα της μεταξύ τους διευθέτησης, επιλύθηκαν με την ετοιμασία των λογαριασμών όπως φαίνονται στο Τεκμήριο 1 και ότι ήταν ύστερα από την ετοιμασία αυτών των λογαριασμών που κατέληξαν ότι ποσό £1.825 οφείλεται στον εφεσίβλητο.

10

Ενόψει των πιο πάνω, κρίνουμε ότι το Τεκμήριο 2 εκφράζει την πραγματική πρόθεση των διαδίκων για την τελική διευθέτηση των μεταξύ τους διαφορών από τη διάλυση του συνεταιρισμού και ότι επομένως ο εφεσείοντας ανέλαβε την υποχρέωση και όφειλε στον εφεσίβλητο το ποσό των £1.825.

15

· Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η έφεση απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος του εφεσείοντα.

20

*Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα
σε βάρος του εφεσείοντα.*